

Oslo, 17. oktober 2016

Innspill Statsbudsjettet 2017

Sex og samfunn takker for mulighet til å komme med innspill til Statsbudsjettet 2017.

Kort om Sex og samfunn

Sex og samfunn er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter og har i 45 år jobbet for å bedre befolkningens tilgang til tjenester og informasjon knyttet til dette feltet. Vårt arbeid inkluderer blant annet drift av poliklinikk med gratis tjenester til alle under 25 år, undervisning og hospitering, utarbeidelse av informasjons- og undervisningsmateriell, samt politisk påvirkningsarbeid.

Blant annet underviser våre ansatte helsepersonell ved alle relevante høgskoler og universiteter, og ferdig utdannet helsepersonell kan delta i vårt hospiteringsprogram. Vi driver også en anonym chat-tjeneste hvor unge fra hele Norge fire dager i uken får mulighet til å snakke med helsepersonell om tematikk knyttet til sex, seksualitet og seksuell helse.

Vårt innspill vil i hovedsak omhandle budsjettets Kapittel 762, herunder Post 60 Forebyggende helsetjenester og Post 73 Seksuell helse.

Overordnet er Sex og samfunn positive til at regjeringen vil styrke det forebyggende helsearbeidet og utvikle en folkehelsepolitikk som skaper mestring og muligheter. Vi håper budsjettforslagets vektlegging av tilgang til forebyggende tjenester reflekteres i tildelingen. Forebyggende arbeid, med særlig fokus på barn og unge, må inkludere både psykisk og fysisk helse, inkludert seksuell helse. Barn og unge må ha tilgang til lavterskeltilbud, som blant annet må tilbys gjennom helsestasjon- og skolehelsetjenesten.

Post 60 Forebyggende helsetjenester

Ifølge Helsedirektoratets rapport *Kartlegging av årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten*¹ er kun 10,7 prosent av årsverkene i helsestasjons- og skolehelsetjenesten knyttet til ungdomsskolen, videregående skole eller helsestasjon for ungdom.

Sex og samfunn er glade for at tilskuddet på 100 millioner kroner, som gjennom budsjettforliket ble øremerket til styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten, foreslås videreført i 2017. Vi håper både disse og de nye 50 millioner kronene foreslått i budsjettet for 2017 øremerkes. Vi mener likevel at foreslått bevilgning ikke er nok til å møte dagens behov i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, og etterlyser en sterkere satsing fra regjeringen i form av økte midler.

Vi er enige med regjeringen i at lett tilgjengelighet til tjenester er viktig og det er viktig at de som bruker tjenestene møtes av kompetente og koordinerte tjenester med tilstrekkelig kapasitet. Vi mener derfor at å oppfylle bemanningsnormen i helsestasjons- og skolehelsetjenesten må være

¹ Helsedirektoratet: [Kartlegging av årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten](#).

et minimum, men denne normen må også oppdateres i henhold til økt behov og oppgaver i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Post 73 Seksuell helse

Seksuell helse er et omfattende tema som vi mener får for lite omtale i forslag til budsjett. Teksten i Post 73 inneholder i hovedsak en oppsummering av bevilgninger i 2016 og en kort situasjonsbeskrivelse av feltet. Sex og samfunn ønsker et klarere narrativ som videre gir en tydeligere retning på feltet enn det som foreligger i nåværende utkast.

Vi savner øremerkede tilskudd til forebyggende tiltak for å fremme god seksuell helse. Seksuell helse handler om mer enn å forebygge uønskede svangerskap og abort, og vi ønsker at dette reflekteres i statsbudsjettet.

Sex og samfunn ser frem til den etterlengtede og nært forestående lanseringen av ny strategi for seksuell helse. Strategien blir et viktig verktøy for arbeidet med seksuell og reproduktiv helse i Norge. En utsettelse av lanseringen har derimot ført til forsinkelser i tildeling av tilskudd, som fører til at pågående prosjekt må settes på vent og gjør det vanskelig å planlegge aktiviteter.

I tillegg til en egen strategi for seksuell helse, ønsker Sex og samfunn at seksuell helse inkluderes på et overordnet folkehelseplan, og vi viser blant annet til Helsedirektoratet som uttaler at dette vil være et strategisk virkemiddel for å fremme seksuell helse.² Seksualitet er i stor grad underkommunisert i primærhelsetjenesten, men er et felt som har stor påvirkning på individet og burde få mer oppmerksomhet innen arbeid med både fysisk og psykisk helse. Norsk helsevesen og primærhelsetjenesten trenger en omstilling for å sikre et helhetlig helsetilbud som adresserer bredden av seksuell helse og hvordan seksuell helse er knyttet opp mot ulike relaterte aspekter ved innbyggernes liv, i alle faser av livet.

Tilbud om HPV-vaksine til gutter

Sex og samfunn støtter Folkehelseinstituttets anbefaling til Helse- og omsorgsdepartementet om å gi gutter tilbud om HPV-vaksine i det norske barnevaksinasjonsprogrammet på lik linje med jenter. Vi mener, ut ifra et likestillingsperspektiv, at både jenter og gutter bør gis mulighet til individuell beskyttelse.

Vi ser frem til å delta på høring.

Med vennlig hilsen

Maria Røsok
Daglig leder

Tore Holte Follestad
Assisterende daglig leder

² Helsedirektoratet: [Strategier for bedre seksuell helse.](#)